

7.	P	Vilibald, škof			maše v fari ne bo
8.	T	Edgar, kralj			maše v fari ne bo
9.	S	Kitajski mučenci			maše v fari ne bo
10.	Č	Amalija, red.	Dobrava	17.30	v čast Materi Božji v zahvalo
11.	P	Benedikt, opat	Kamna Gorica	17.30	† Tomaževic Filipa, 30. dan
12.	S	Mohor in Fortunat, muč.	Dobrava	17.00	† Julijano Debeljak, 30. dan
13.	N	15. NEDELJA MED LETOM	Kamna Gorica	8.00	† Franca Podobnika, obl. in starše
14.	P	Kamil, duh.	Otoče	17.30	† Stanislava Pogačnika, 30. dan
15.	T	Bonaventura, škof	Dobrava	17.30	†† Hrvatove
16.	S	Karmelska Mati Božja	Kamna Gorica	17.30	maše v fari ne bo
17.	Č	Aleš, spokornik	Dobrava	17.30	za zdravje
18.	P	Friderik, škof	Kamna Gorica	17.30	po namenu
19.	S	Ambrozij, opat	Kamna Gorica	17.00	za farane
20.	N	KRIŠTOFOVA NEDELJA	Dobrava	8.00	za †† Komaričkove prispevajmo za MIVO

PRIPOROČAM SE ZA MAŠNE NAMENE.

Zahvaljujem se animatorjem, ki so zelo lepo pripravili in izpeljali oratorij o blaženemu Lojzetu Grozdetu. Verjamem, da si bodo njegovo zgodbo otroci zapomnili, zapomnili si bodo pa tudi oratorija. Vsem vam želim, da bi vam zgled Lojzeta Grozdetu svetil tudi med počitnicami. Radi prihajajte k sveti maši in bodite dobri, pogumni in iskreni ljudje. Naj nas spodbuja geslo oratorija: **NE BOJTE SE, ZASVETITE!**

Vabljeni, da pogledate na *Facebook stran* oratorija Kamna Gorica.

Na Krištofovo nedeljo vas prosim, da bi bili radodarni pri prispevku za misijonsko vozilo (MIVO), s katerim obdarimo naše misijonarje, da bi svoje poslanstvo v misijonskih deželah lažje vršili. Prispevajmo vsaj cent od vsakega srečno prevoženega kilometra in tako bodimo misijonarji tudi mi!

Izdala župnija Kamna Gorica. Odgovarja: Marko Avsenik, žup. upravitelj.

El. naslov: marko.avszenik@rkc.si Telefon: 041 614 964

ŽUPNIJSKI LIST

ŽUPNIJE

KAMNA GORICA

Letnik 3. Št. 15. (od 6. 6. do 20. 7. 2025)

Papež Benedikt XVI.: SV. TOMAŽ AKVINSKI (Communio 2025/2)

Letos obhajamo 800-letnico rojstva sv. Tomaža Akvinskega. Bil je plemiškega porekla, rojen na gradu Roccasecci pri Aquinu, ki je blizu znamenite opatije Montecassino blizu Neaplja, ki velja za matično hišo benediktinskega reda in v nekem smislu vseh samostanov na krščanskem Zahodu. Tam je prejel začetne prvine svoje izobrazbe. Potem se je odpravil v Neapelj, kjer je na univerzi študiral grškega filozofa Aristotela, katerega veliko vrednost je takoj dojel. Tam je dozorela njegova poklicanost za dominikanca, česar pa njegovi starši niso sprejeli. Če bi se odločil za benediktinski red, najbrž ne bi imeli nič proti, saj so bili benediktinci že ugleden red, medtem ko so dominikanci šele dobro začenjali s svojim pridigarskim delovanjem. Kot polnoleten se je za dominikanski red vendarle odločil. V Parizu se je izobraževal pri sv. Albertu Velikem. Z zelo izobraženem dominikanskim menihom (filozofom, teologom, glasbenikom, kemikom, ki si je zaradi vsesplošnega znanja in prizadevanja za mirno sobivanje znanosti in religije pridobil častni naziv doctor universalis, sta postala dobra prijatelja, ki sta se medsebojno cenila in spoštovala.

Odšel je v Koln, da bi tam osnoval teološki študij. Takrat je prišel v stik z vsemi Aristotelovimi deli in njegovimi arabskimi komentarji, ki jih je Albert razlagal. Šlo je za spise o bistvu spoznanja, duši in etiki, naravoslovnih znanostih, metafiziki... To je bil popoln nazor, ki so ga razvili brez Kristusa in pred njim, iz samega razuma, in se je dozdeval razumu kot dejanski svetovni nazor. Mnogi so z navdušenjem, celo nekritičnim, prevzeli ta neizmerni zaklad antičnega znanja. Spet drugi so se bali, da je Aristotelovo pogansko mišljenje v nasprotju s krščansko vero in ga niso marali študirati. Nekateri so Aristotela odklanjali tudi zaradi predstav o njem, ki sta jih o tem filozofu dajala arabska razlagalca Avicena in Averoes. Ta dva, ki sta posredovala latinskemu svetu njegovo filozofijo, sta učila npr., da ljudje nimajo osebne inteligence, ampak da obstaja en sam univerzalni um (intelekt), ena vsem skupna duhovna substanca, ki v vseh deluje kot »ena« - to pa je razosebljenje človeka. Naslednja vprašljiva točka, ki sta jo zastopala, je bila, da je svet večni kakor Bog. Razumljivo je, da so se v univerzitetnem in cerkvenem svetu razvnele neskončne razprave. Aristotelova filozofija pa se je začela širiti celo med preprostimi ljudmi. Sv. Tomaž Akvinski se je proučevanja Aristotela polotil temeljito, oskrbel si je nove latinske prevode izvirnih grških besedil, da bi lahko razločeval veljavno od dvomljivega ali tistega, kar je bilo potrebno povsem zavrniti. Poglobljaj se je v teologijo, potem pa pokazal, da obstaja naravna harmonija med krščansko vero in razumom. To je bilo njegovo veliko delo: v trenutku, ko se je zdelo, da se mora vera vdati razumu, je pokazal, da gresta skupaj.

Pokazal je, **da to, kar se je zdelo z vero nerazdružljiv razum, sploh ni bil razum in da to, kar se je zdelo vera, ni bila vera, če je bila v nasprotju s pravo razumnostjo.** Tako je ustvaril novo sintezo, ki je oblikovala kulturo naslednjih stoletij. Zaradi svojih intelektualnih sposobnosti je bil spet poklican v Pariz kot teološki profesor. Tu je razlagal predvsem Sveto pismo... V Parizu ni ostal dolgo, saj ga je papež Urban IV. poklical v Rim, da bi sestavil liturgična besedila za Telovski praznik, ki je bil uveden zaradi evharističnega čudeža v Bolseni... **Sestavil je čudovito lepe hvalnice, s katerimi bogoslužje Cerkve obhaja skrivnost resnične navzočnosti Gospodovega telesa in krvi v evharistiji.** In začel je pisati **obsežno sistematično teološko delo *Summa theologiae***... Potem se je spet vrnil v Pariz, množica študentov je bila tako velika, da niso mogli v predavalnice... In njegovo znanje, tako so rekli, je prekašalo druge učenjake glede koristnosti in vrednosti. Rekli so, da je bil pravi korektiv (popravek) za učenje vseh drugih učenjakov... Da bi ga odtegnili od živahnih razprav, so ga predstojniki poslali v Neapelj, kjer je pomagal kralju Karlu I. na novo organizirati univerzitetni študij... Zadnji meseci njegovega življenja so zaviti v skrivnostno ozračje. Poklical je k sebi tajnika svojega prijatelja Reginalda, in mu sporočil odločitev, da prekinja vsa dela, ker je pri obhajanju maše po nadnaravnem razodetju razumel, da je bilo vse, kar je dotlej napisal, **samo »kup plev«**. Ta skrivnostni dogodek nam ne pomaga samo, da razumemo Tomaževo osebno ponižnost, ampak tudi dejstvo, da je vse, kar mislimo in moremo povedati o veri, pa naj bo še tako čisto in vzvišeno, neskončno preseženo od veličine in lepote Boga, ki nam bo v polnosti razodeta v raju. Nekaj mesecev kasneje je umrl na poti v Lyon, kjer naj bi se udeležil ekumenskega koncila, ki ga je sklical papež Gregor X.

... Kar je razlagal v velikih teoloških delih, kakor sta *Summa teologiae* in *Summa contra gentiles*, je predloženo tudi v njegovih pridigah, namenjenih študentom in vernikom. Leta 1273, eno leto pred smrtjo, je ves postni čas pridigal v cerkvi San Domenico Maggiore v Neaplju. Vsebina teh pridig je bila zbrana in ohranjena. To so manjša dela, v katerih razlaga **apostolsko veroizpoved, očenaš, deset zapovedi in zdravamarijo.** Vsebina pridige sv. Tomaža skoraj popolnoma ustreza zgradbi Katekizma katoliške Cerkve. V času, kakršen je naš, ko si prizadevamo za novo evangelizacijo, namreč v katehezi in pridigi nikdar ne bi smela manjkati ta temeljna vprašanja: kaj »verujemo«, torej veroizpoved; kaj »molimo« torej očenaš in zdravamarija; in kaj »živimo«, kakor nas uči svetopisemsko razodetje, torej postava ljubezni do Boga in bližnjega ter deset zapovedi kot razvitje te zapovedi ljubezni. Ko pojasnjuje vrednost vere, pravi, da se duša zedinja z Bogom. Nastane nekakšna zarodna celica večnega življenja. Naše življenje prejme vidno usmeritev in lahko premagujemo skušnjave... Oznanjevanju apostolov, preprostim ribičem, so mnogi pametni, bogati in plemeniti ljudje verjeli, **ker so sprevideli, da so se apostoli srečali z Vstalem...**

Življenje in učenje sv. Tomaža Akvinskega bi mogli povzeti z dogodkom, ki ga sporočajo zgodnji življenjepisci. Ko je svetnik zgodaj zjutraj v kapeli sv. Nikolaja v Neaplju kakor običajno molil pred Križanim, je bil pri dialogu navzoč zakristan cerkve. Tomaž je zaskrbljen vprašal, ali je pravilno to, kar je pisal o skrivnostih krščanske vere. In Križani je odgovoril: **»Tomaž, dobro si pisal o meni. Kaj hočeš za to?«** In Tomaž je izrekel odgovor, ki ga tudi mi, Jezusovi prijatelji in učenci, hočemo vedno izreči: **»Samo tebe edinega«**.

Kard. Christoph Schonborn: KAJ JE SV. TOMAŽ AKVINSKI POVEDAL O POUČEVANJU IN UČENJU *Communio* 2025/2)

Sv. Tomaž Akvinski je v katoliški Cerkvi označen kot doctor communis (splošni učitelj). Velja (ali je dolgo veljal) za glavno teološko in filozofsko učiteljsko avtoriteto. Kaj je bilo in je pri Tomažu Akvinskem, kar mu je prineslo to odlično mesto med krščanskimi učitelji? Zakaj mu pripisujemo tako veliko avtoriteto?

Sv. Tomaž Akvinski je pogosto govoril o poučevanju, učitelju, učenju, večinoma zato, da bi osvetlil človekov odnos do Boga... Njegove pedagoške nazore je mogoče ugotoviti samo posredno. So seveda čisto jasni in do danes upoštevanja vredni. Prav način, kako se Tomaž loti vprašanja učitelja, že veliko pove o njegovem pojmovanju vloge pedagoga. Ne začenja pri vprašanju pedagoške metode, kakor da bi šlo samo za to, da bi našli najuspešnejšo metodo. Izhodiščno vprašanje je veliko bolj temeljno: **ali človek sploh more učiti druge?** V času, ko sploh ne postavljamo metafizičnega vprašanja o dejavnostih našega vsakdanjega življenja, utegne presenetiti metafizično vprašanje o poslednjih razlogih učenja. In vendar je **prav v teh presenetljivih vprašanjih moč srednjeveške univerze.** Vodijo nas v svet, ki more strmeti nad vsem, ker zanj ni nič tar tako samoumevno; pa ne zato, da bi o vsem dvomili, ampak ker vse, celo vsakdanjost, lahko postane povod za začudenje in občudovanje. **Ali ni strmenja vredno, da v duši mladega človeka zasijejo spoznanja in rastejo novi uvidi?** Od kod izhaja, da se poslušalcu ali bralcu nekaj posveti? Tako strmeče premišljevanje ne sprašuje naprej po funkcionalnih povezavah, kakor je postalo običajno v modernem naravoslovnem mišljenju. **Ni prvo vprašanje, kako naj pojasnimo učenje kot psihološki pojav, ampak kaj pomeni, da se človek more učiti...** V skladu z metodo quaestio disputata je sv. Tomaž najprej sestavil seznam ugovorov, ki imajo v našem primeru vsi skupno tole: **kakor je videti, izključujejo, da človek sploh more učiti drugega...** Živo si lahko predstavljamo, da kolegi in študentje pariške univerze teh ugovorov niso poslušali brez ironije in posmeha, saj vendar postavljajo pod vprašaj službo in naziv »magistra«, učitelja samega... A saj tudi v Mt 23,8 pravi Jezus: **»Vi pa se ne imenujte učitelji!«**... Tomaž bo magisterium predstavil kot ponižno služenje in ne kot ponosno stanovsko čast. Tako pravi: »Napačno je reči, da je magisterium čast; je namreč služba, ki ji dolgujemo čast!«... Poučevati pomeni učiti resnico. Kdor uči resnico, razsvetljuje duha, saj je resnica luč duha. **Bog edini »razsvetljuje vsakega človeka, ki prihaja na svet!«** (Jn 1,9). **Zato more samo Bog zares biti učitelj.** Pravo znanje more biti povzročeno samo znotraj, v človeku, ne zunaj, po čutih, Bog edini more človeka notranje učiti. Zato, da se izoblikuje znanje in ne samo mnenje, je potrebna gotovost spoznanja. Šele potem govorimo o znanju. Taka gotovost pa ne more priti samo od poslušanja. Kar slišimo, se mora uravnavati ob notranjem merilu resnice. **Ta resnica, ki govori notranje, pa je Bog sam.** Iz vseh teh ugovorov izhaja, da more biti in je Bog edini človekov učitelj... Poučevanje ostaja na svetu navezano na znamenja. Ta spadajo k čutnemu svetu, **znanje pa je stvar duha...** Tudi sv. Avguštín je kot mojster besede vedel, kako dvoumne so lahko besede. Čim višje je resničnost, o kateri naj govorimo, tem bolj boleče bomo dojeli neustreznost besede..